

[Madsen-Mygdal.]

Lempelser i Skatter, thi det skal være en ualmindelig stærkt forgældet Landmand, der kan opnaa Overskud fra Statstilskuddet til, naar Skatterne er betalt, saa ogsaa at faa Hjælp til Renterne. Men naturligvis, Overskriften er jo en mindre væsentlig Ting i hele Forholdet.

Som bekendt gaar selve Forslaget ud paa, at der uddeles Statstilskud eller Gaver til alle Landmænd efter den almindelige Regel, at der gives 2 pCt. af Forskellen mellem Gæld og Formue, men dog saaledes, at der i indeværende Aar kun udbetales 1 pCt. af denne Forskel. Den samlede Udgift er for to Finansaar anslaaet til 30 Mill. Kr. eller 15 Mill. Kr. i indeværende Finansaar; 7½ Mill. Kr. maa det jo saa blive i dette Kvartal.

Tror nu virkelig Regeringen, at den Landbrugskrise, vi staar i, kan klares med at uddele 15 Mill. Kr. i dette Aar som Gave eller Almisse til dem, der har stiftet mest Gæld, naar man saa i øvrigt lader alt forblive som hidtil, ogsaa den Ejendomsbeskatning paa Landet, der i Øjeblikket ikke blot er en stor Uretfærdighed, men som virker ødelæggende paa Landbrugets Rentabilitet? 15 Mill. Kr., det er for alle Landmænd 75 Kr. til hver, eller hvis kun Halvdelen faar Andel deri, saa er det 150 Kr. pr. Landmand.

Jeg ved nok, at Pengene skal ikke deles ligeligt ud, skønt det maaske egentlig er et Spørgsmaal, naar Staten vil til at uddele milde Gaver, om der saa er nogen Retfærdighed i at gøre Forskel. Der er imidlertid udtænkt et sindrigt System, hvorefter den Mand, der har stiftet den største Gæld — og Aarsagerne dertil kan jo være forskellige — skal belønnes med den største Gave af Staten, men den stræbsomme og sparsomme Mand, der ogsaa staar midt i Krisens vanskeligheder, han faar ingenting. Dette ser mærkeligt ud, navnlig naar det erindres, at den højtærede Landbrugsminister aldrig forsømmer nogen Lejlighed til at fordømme den „Letsindighed“, hvormed Landbruget har stiftet Gæld, og den „Overkapitalisering“, der har fundet Sted. Ogsaa nu i sin Forelæggelsestale var Landbrugsministeren inde paa at tale om Overkapitalisering som Krisens egentlige Aarsag, og Statsministeren bebudede i sin Indledningstale, at der skulde foretages et eller andet til at hindre denne Overkapitalisering, uden at der dog blev givet nærmere Oplysning om, hvilke Foranstaltninger der i saa Henseende var paatænkt. Jeg tillader mig at henstille til Regeringens velvillige Over-

vejelse, at hvis den agter at foretage sig noget paa dette Omraade, bør den først og fremmest fjerne den Skatteprioritet paa ca. 1 Milliard Kroner, som det offentlige alene ved Ejendomsskatternes Stigning uretmæssigt har sat ind siden 1914.

Men hvordan forholder det sig nu i Virkeligheden med den Overkapitalisering af Landbruget, som Regeringspartierne stadig fremdrager som Krisens vigtigste Aarsag? For det første er der maaske Grund til at gøre opmærksom paa, at der neppe noget Sted i Landbruget er Tale om en saa vidtgaaende Overkapitalisering, som vi ser den indenfor andre Erhverv; fra Landmandsbankens Sammenbrud har vi visse smertelige og for Staten dyrekøbte Erfaringer for, hvad f. Eks. visse industrielle Virksomheder har kunnet præstere i den Henseende. Men dernæst er der ogsaa Grund til at fæste Opmærksomheden ved, at efter Krigsaarene, de Aar, hvor der paa forskellig Maade blev faret meget haardt frem mod Landbruget i Modsætning til andre Erhverv, har Landbruget maattet genopbygge hele sit Produktionsapparat. Ganske særlig har dette naturligvis maattet være Tilfældet i Sønderjylland, hvilket er en Hovedaarsag til de vanskelige Forhold i dette Land, men det gælder ogsaa det øvrige Land, at der efter Krigens Ophør krævedes en stor Kapitalindsats for at sætte Jorden i Kultur, øge og forbedre Besætningerne, opføre nye Bygninger, kort sagt, at sætte Driftsapparatet i Orden og øge det. Tør den højtærede Landbrugsminister kalde alt dette Letsindighed?

Hvad tror Ministeren ikke, dette har kostet med de Priser, som Landbruget i hele denne Periode efter Krigen har maattet betale baade for Varer og Arbejdsydelser fra andre Erhverv? Ja, jeg behøver ikke at spørge den højtærede Landbrugsminister, thi Ministeren ved bedre end de fleste, hvad alt dette har kostet. De mest overkapitaliserede og gennemgaaende ogsaa de mest forgældede Landbrug er nemlig utvivlsomt de ved Statens Hjælp oprettede Husmandsbrug, hvad enten de saa er oprettet efter den ene eller den anden Lov. Men paa dette Omraade synes Landbrugsministeren ikke at have nogen som helst Betænkelighed; midt under Krisen foreslaar Ministeren, at alt dette skal fortsættes.

Ogsaa vi ønsker Udstykningen og Oprettelsen af mindre Landbrug fremmet mest muligt; men i den Situation, hvori vi nu staar, var det dog maaske bedre først at rette Bestræbelserne mod, at der overhovedet kan blive noget i Retning af Ren-